

DOI [https://doi.org/10.32405/2308-8885-2021-3\(110\)-59-62](https://doi.org/10.32405/2308-8885-2021-3(110)-59-62)

УДК 7.011 : 78 (Максим Рильський)

Сікорська Ірина Михайлівна,

кандидат мистецтвознавства, старший науковий співробітник відділу

музикознавства та етномузикології, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАНУ,

м. Київ, Україна; Sikorska1959@gmail.com; <https://orcid.org/0000-0002-3485-9206>

МАКСИМ РИЛЬСЬКИЙ І МУЗИКА: АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ

Статтю присвячено актуальній для української культури темі безпосередній та опосередкованих взаємин Максима Рильського з музикою, зокрема таким її аспектам: обдаровання (тонкий слух, музична пам'ять, знання пісенного фольклору), музикування (гра на фортепіано, акомпанемент, імпровізація), спорідненість музично-поетичної образності (лірика) й жанрів (сонет, ода), «вокальні» переклади на українську мову віршів (романси) й лібрето (опери, оперети), текстова редакція творів українських композиторів-класиків, музичне втілення віршів М. Рильського (пісні, романси, хори, кантати, ораторії).

Ключові слова: Максим Рильський, гра на фортепіано, музично-поетична образність, переклади, музичні твори.

Вступ. Широке відзначення 125-річчя від дня народження великого українського поета, перекладача, вченого, громадського діяча Максима Тадейовича Рильського (1895–1964) спричинило сплеск інтересу до його життєтворчості, актуалізувало нові дослідження та ствердило необхідність переосмислення усталених стереотипів. Відтак, однією з нагальних залишається тема «М. Т. Рильський і музика», що впродовж останніх 50-ти років комплексно не досліджувалася. Прикладного значення вивчення цієї теми набуває з огляду на випрацювання нових шкільних програм із залученням міжпредметних зв'язків та різних видів мистецтва, де вивчення творчості М. Рильського пропонується обмежити лише двома ранніми віршами («Солодкий світ», 1919 та «У теплі дні збирання винограду», 1922. Про це свідчить програма «Українська література. 10–11 класи», розміщена за поси-

ланням: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/program-ukr-lit1.pdf>).

Тему «Рильський і музика» вперше було комплексно досліджено в ґрунтовній колективній монографії співробітників Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології, де М. Рильський упродовж останніх 20 років життя працював директором (по смерті поета Інститут названо його ім'ям, і відтоді воно слугує своєрідним оберегом установи), виданій до п'яти років смерті [1]. Відтоді музикознавці упродовж п'яти десятиліть у публікаціях різних рівнів торкалися лише окремих аспектів. Зокрема, В. Кузик у численних публікаціях розкривала взаємини М. Рильського з братами Ревуцькими, одна зі статей так і називалась [3], стосунки М. Рильського з Л. Ревуцьким простежувала І. Сікорська [13]. Про Рильсько-піаніста та його фортепіанні імпровізації писали К. Луганська й Б. Фільц [5].

Остання авторка розглянула також місце М. Рильського в історії української музичної культури в проєкції на власну композиторську творчість та особисті зустрічі [14]. Звісно, найбільша частина музичних утілень віршованих творів М. Рильського припадає на роки його творчої зрілості, проте, хоча й меншою мірою, композитори продовжували звертатися до його поезії і в наступні часи. Таким чином, **метою цієї статті** є комплексний огляд музичних векторів життєтворчості М. Рильського із **завданням** виокремити найголовніші аспекти, а саме: природне обдаровання, вплив оточення на формування світогляду, піаністичні навички, взаємовпливи музичного слуху та поезики вірша, хист до перекладу вокальних творів та оперних лібрето (з урахуванням специфіки вокалізації), а також і власноручне створення останніх, літературна редакція музичних творів, мистецтвознавча діяльність (написання критичних статей, рецензій, оглядів тощо), співпраця і дружба з діячами музичного мистецтва, музична «рильськіана» (твори різних жанрів на вірші М. Рильського) – й комплексивно їх охарактеризувати.

Виклад основного матеріалу. Поезія та музика, як дві посестри «слугували видатному українському поетові все його життя, та й він віддавав їм найцінніші зерна свого таланту», – справедливо зазначив колись про М. Рильського видатний музикознавець, доктор мистецтвознавства Микола Гордійчук [1, с. 5]. А сам митець розмірковував: «Мабуть, я родився швидше музикантом, аніж поетом, тільки потім сталося так, що слово заступило музику» [9, с. 63].

І дійсно, М. Рильському було «на роду написано» стати музикантом. Його батько Тадей Рильський товаришував зі славним композитором Миколою Лисенком, співав у його хорі, у спільних фольклорно-етнографічних подорожах записував народні зразки. Цю тему доволі розлого розкрив О. Дей у розвідці «Пісні з Романівки в записах Тадея Рильського та Миколи Лисенка» [2]. У березні 1895 року, коли друзі дізналися про поповнення в родині Рильських, хором заспівали: «Максим козак Залізняк...». «Так і названо мене іменем гайдамацького ватага, – згадував Мак-

сим Тадейович, – і додавав: «І ніби на все моє життя кинув тоді відсвіт рицар української пісні» (*Саме так: «Рицар української пісні» – називалася цитована стаття, присвячена Миколі Віталійовичу Лисенку*) [8, с. 294].

По смерті побратима-«Тодося» (як любовно називав Т. Рильського Микола Віталійович), малого Максима – «славненьке хлоп'ятко, прудке, гостре й розумне» (так назвав хлопчика М. Лисенко в листі до Б. Познанського) [6, с. 343], – було взято в родину композитора; М. Лисенко став йому другим батьком, а той, своєю чергою, на все життя зберіг побожне ставлення. Максим навчався у Миколи Віталійовича гри на фортепіано, багато часу проводив біля дверей його кабінету, дослухаючись до Лисенкових вправ перед концертами чи komponування. Відтак невдовзі він уже сам залюбки грав доволі віртуозні твори, зокрема й улюбленого Ф. Шопена. Згодом, «рицарю української пісні» він присвятив багато віршів і спогадів. Уже маститим поетом підкреслював безпосередній вплив М. Лисенка на формування його художнього світогляду [8, с. 294].

М. Рильський не лише тонко відчував музику («співучість» його віршів відзначають майже всі дослідники творчості поета). Він непогано володів інструментом (що підтверджують фонові записи його імпровізацій) [5], був чутливим концертмейстером (зокрема частенько акомпанував Іванові Козловському, з яким дружив) [12].

Багатолітня дружба, співтворчість та безпосередня співпраця над Лисенковою спадщиною єднала Максима Рильського з композитором Левком Ревуцьким, який свого часу теж навчався в М. Лисенка [3, 13].

Під впливом улюбленого гімназійного вчителя «словесності» Дмитра Ревуцького (старшого брата Л. Ревуцького) М. Рильський захопився ложнокласицизмом [11] (недарма ж у ранній поезії належав до «неокласиків»). «До Дмитра Миколайовича, – згадував він, – непереможно вабила мене атмосфера справжнього, хорошого мистецтва – слова, пісні, музики, – якою була напоєна завжди його домівка... Дмитро Миколайович виконував нам на вечірках у себе і українські та росій-

ські пісні, думи, билини, зразки західноєвропейської вокальної творчості... Чайковського, Глінки, Мусоргського, Даргомижського, Бетховена, Шуберта, Лисенка» [8, с. 302], а відтак став багато уваги приділяти перекладам з іноземних мов. Саме за дорученням Д. Ревуцького для вокальних демонстрацій у його авторському курсі «Історія пісні» М. Рильський переклав із німецької, французької, російської тощо романси (зокрема Л. Бетховена – «Мінйон», «Пісня Клерхен», «Бабак»; В. А. Моцарта – «Покора» та «Про смерть», «Старенька»; Ф. Шуберта – «Двійник», «Лірник», «Смерть і дівчина», «Форель»; «Коваль» Й. Брамса, «Солдат» Ф. Шумана, «Я тут, Інезіле!» М. Глінки та багато інших [3, с. 200]. І, як зізнаються вокалісти, саме переклади М. Рильського зроблені з тонким знанням та врахуванням законів вокалізації.

Упродовж 1935–1942 років М. Т. Рильський завідував літературною частиною Київського театру опери та балету (писав путівники до опер, програми, рецензії тощо). Там він долучився до творення нової української опери. Його перу належать лібрето опер «Хвесько Андибер» В. Золотарьова (1927), «Щорс» С. Жданова (1937) й Б. Лятошинського (1938); «Украдене щастя» Ю. Мейтуса (1957), «Багрянці зірницьі» Г. Жуковського (1967).

Продовженням перекладацької діяльності М. Рильського стали українські тексти вітчизняних опер «Зоря над Двіною» («Північні зорі») Ю. Мейтуса, «Перша весна» Г. Жуковського; західноєвропейської і російської класики – «Травіата» Дж. Верді, «Кармен» Ж. Бізе, «Севільський цирульник» Дж. Россіні; «Іван Сусанін» і «Руслан і Людмила» М. Глінки, «Іоланта», «Євгеній Онєгін», «Мазепа» та «Пікова дама» П. Чайковського, «Снігуронька» і «Царева наречена» М. Римського-Корсакова, «Піднята цілина» й «Тихий Дон» І. Дзержинського; оперет – «Маріца» і «Принцеса цирку» І. Кальмана, «Циганський барон» Ф. Легара, «Летюча миша» Й. Штрауса, «Корневільські дзвони» Р. Планкетта, «Вільний вітер» І. Дунаєвського.

Саме на посаді «завліта» (завідувача літературної частини) М. Рильський здійснив літературну редакцію опери

«Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемовського (його ґрунтовна розвідка про значення цього твору для українського оперного мистецтва, написана як вступна стаття до буклета [8, с. 429–434], і сьогодні не втратила актуальності), усіх опер М. Лисенка, був також літературним редактором «Повного зібрання творів» М. В. Лисенка [4] та ін.

Окрему сторінку творчості М. Т. Рильського становлять мистецтвознавчі статті, рецензії, розвідки, зібрані в 15-му томі 20-томного «Зібрання творів» [8]. «Блискучий знавець фольклору, тонкий цінитель професійного музичного мистецтва, до авторитетної думки якого прислухалися славетні композитори, лишив багато поезій, статей, спогадів, висловлювань про місце музики в житті людини, про співаків та композиторів. Оцінки Максима Тадейовича вражають своєю влучністю, глибокою ерудицією», – писав М. Гордійчук [1, с. 5].

І, нарешті, поезія М. Рильського стала вербальною складовою численних творів різних поколінь українських композиторів. Від найдемократичнішої пісенної форми до складних масштабних композицій, з-поміж них – солоспіви, вокальні ансамблі, п'єси для різних складів хорів, кантати й ораторії, музика для дітей. Відкрив музичну «рильськіану» Яків Степовий ще в 1911 році циклом романсів «Три вірші Максима Рильського» («Не грай, не грай!», «Ноктюрн» та «Без хвилювань»). Їх першоосновою стали твори 15-літнього поета з його першої збірки «На білих островах». Ліричні, настроєві, сповнені туги й смутку, вони чудово вписалися в річище лисенківського романтизму.

Пісні й романси на вірші М. Рильського є в творчому портфелі майже кожного українського композитора (Василя Барвінського, Василя Верховинця, Лесі Дичко, Миколи Дремлюги, Марії Завалішиної, Івана Карабиця, Бориса Лятошинського, Юлія Мейтуса, Юдіфи Рожавської, Михайла Скорульського та багатьох інших). Більшість із них використовують «пейзажні замальовки»: «Бджілки золотисті» й «Заглядає ніч у вічі» Михайла Вериківського, «На білу гречку впали роси» Богдана Весоловського, «Закружляли в вітрі золотому» Григорія Верьовки, «Весна» Віталія Кириєнка, «Яблука

доспілі» Сергія Козака тощо). Показово, що найчастіше зверталися до «Коліскової» (понад 10 разів). Та, якщо у Анатолія Коломійця це – лірична куплетна мініатюра, у Валентина Борисова – більш розвинена строфічна форма, то у Андрія Штогаренка – 2-га частина, ліричний центр масштабної кантати-симфонії «Україно моя».

Кілька вдалих прикладів співпраці поета й композитора залишила творча спадщина Левка Ревуцького. Звісно, найдраматичніша доля спіткала пісню «Із-за гір та з-за високих» (1935). Як згадував син Д. Ревуцького театрознавець Валер'ян Ревуцький: «...Максим Рильський і дядько Левко прийшли до батька з «пропозицією» Андрія Хвилі – написати пісню про Сталіна. Батько тоді порадив їм написати її, щоб зберегти собі життя...» [7, с. 22]. Створена в душі старовинних козацьких, пісня сподобалася «вождю всіх народів» (об'єктивно була найкращою серед стосів «замовно-славильного» мотлоху), а для обох митців стала своєрідною «індульгенцією», фактично врятувала їм життя.

Відгомомом спільної праці М. Рильського й Л. Ревуцького над Лисенковою спадщиною став «Монолог Тараса Бульби» (1961), близький до оперних номерів. А одним із найкращих, «найбільш досконалих зразків музичного втілення поетичного слова М. Рильського» [1, с. 231] стала розгорнена вокально-симфонічна композиція «Ода пісні» (1956).

З-поміж численних хорових композицій: «Вітчизні» Василя Барвінського, Федора Надененка, «3 ранніх поезій М. Рильського» Володимира Павенського, «Веснонька-весна» Геннадія Саська, «Ранок» Михайла Чембержі та ін. – вирізняються два вишукані цикли Бориса Лятошинського для мішаного хору а cappella: «П'ять хорів» («Осінь», «Дощ», «Широке поле», «Коліскова», «Дощ одшумів») та «Чотири хори» («Люблю похмурі дні», «Шепче задумливо листя», «Люблю я темну ніч», «Слава тим, хто прагне волі»), що стали своєрідною епітафією Поету (1964). Красу рідної природи оспівано в «П'яти хорових прелюдах» Г. Майборода (особливо гарна ніжна «Елегія» пам'яті М. Лисенка) [19, с. 179]. Розгор-

нуті пафосні хорові поеми на вірш «Гей, слов'яни!» створили С. Людкевич та Л. Ревуцький.

Авторами низки кантат і ораторій (патріотичних, урочистих, т. зв. «датських» тощо) стали Костянтин Данькевич, Віталій Кирейко, Левко Колодуб, Георгій Майборода, Михайло Скорульський та ін. Зокрема, 1942 року Михайло Вериківський і Пилип Козицький до 100-річчя від дня народження М. Лисенка на вірші М. Рильського написали кантату «Співцеві народу» для солістів, хору та симфонічного оркестру. Як відомо, на той час вони перебували в евакуації в Уфі. Тож у березні за ініціативи П. Козицького та за допомогою керівництва Башкирії на честь 100-річного ювілею М. В. Лисенка було організовано великий концерт із його творів. Саме там і відбулася прем'єра кантати за участю солістів Київської опери Ірини Масленникової, Лариси Руденко та Якова Отроценка з хором і об'єднаним оркестром київського й башкирського оперних театрів (під орудою М. Вериківського). У зв'язку із зазначеним вимальовується ще одна тема – творчість М. Рильського у міжнародному музичному контексті. Так, відомо, що до пафосного вірша «За мир!» музику написав азербайджанський композитор Михайло Криштул, хор а cappella на вірш «Мир буде міцним!» створив грузинський композитор Віктор Дановський, кілька романсів і пісень на слова М. Рильського написав білоруський композитор Олексій Туренков.

Наймасштабнішим і для свого часу винятковим твором із залученням поезії М. Рильського стала авангардна симфонія «Вітер революції» для хору а cappella Лесі Дичко (1973–1976). Розвинута драматургія, симфонічний принцип розвитку тематизму, масштаб – дозволили назвати цей вокальний твір «симфонією» (хоча симфонія – суто інструментальний жанр).

Прикметно, що композиція на знаменитий вірш М. Рильського «Ластівки» увійшла до альбому «Шабдабада» львівського поп-рок-гурту «Мертвий півень» (1998), але цей приклад сучасного прочитання поезії М. Рильського в молодіжній музиці, наскільки мені відомо, є поки що унікальним.

Висновки. Таким чином, у результаті комплексного огляду музичних векторів життєтворчості М. Рильського було виокремлено найголовніші аспекти, а саме: природне обдаровання поета, вплив оточення на формування його світогляду, професійні піаністичні навички, взаємовпливи тонкого музичного слуху та гнучкої, надзвичайно чутливої «музичної» поетики вірша; хист до перекладу вокальних творів та оперних лібрето з німецької, французької, російської мов (з урахуванням специфіки вокалізації), а також і власноручне створення останніх, літературна редакція музичних творів, мистецтвознавча діяльність (написання критичних статей, рецензій, оглядів тощо), співпраця і дружба з діячами музичного мистецтва. Зокрема, музична «рильськіана» (твори різних жанрів на вірші М. Рильського) свідчить про безперервність традиції звернення українських (переважно) композиторів до поезії М. Рильського, що в часовому вимірі перетнула сторічну межу.

Усі наведені аспекти омузикалених взаємин поетів і творчості М. Рильського підносять значення спадщини Поета й доводять унікальність його постаті в українській та ширше – світовій культурі.

Перспективою подальших досліджень може бути поглиблений жанровий аналіз музичних творів на вірші М. Рильського.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Боровик М., Булат Т., Шеффер Т. Рильський і музика. Київ : Наукова думка, 1959. 280 с.
2. Дей О. Сторінки з української фольклористики. Київ : Наукова думка, 1975. 118 с.
3. Кузик В. Максим Рильський і брати Ревуцькі. *Слов'янський світ*. 2011. Вип. 9. С. 197–213.
4. Лисенко М. В. Повне зібрання творів: у 20 томах. Київ: Мистецтво, 1950–1956.
5. Луганська К., Фільц Б. Володар творчої миті. *Музика*. 1985. № 3. С. 29–30.
6. Микола Лисенко. Листи / авт.-упоряд. Р. Скорульська. Київ : Музична Україна, 2004.
7. Ревуцький В. Спогади про батька. *Музика*. 1993. № 6. С. 20–23.
8. Рильський М. Зібрання творів : у 20 т. Київ: Наукова думка, 1986. Т. XV : Мистецтвознавчі статті. 542 с.
9. Рильський М. Твори : у 10 т. Київ: Наукова думка, 1960. Т. 1.

10. Рильський М. Твори : у 10 т. Київ : Наукова думка, 1960. Т. 10.

11. Рильський М. Учителю словесності. *Вечірній Київ*. 1964. 1 лют.

12. Сікорська І. Талант сина України. *Народна творчість та етнологія*. 1994. № 2. С. 89–93.

13. Сікорська І. Levko Revutsky and Maksym Ryl'sky: Verges of Collaboration of Close Friends / Левко Ревуцький і Максим Рильський: грані співпраці близьких друзів. *Студії мистецтвознавчі*. 2016. Число 1. С. 81–86.

14. Фільц Б. Максим Рильський в історії української музичної культури. *Слов'янський світ*. 2011. Вип. 9. С. 174–196.

References:

1. Borovyk, M., Bulat, T., & Sheffer, T. (1969). Ryl'skyi i muzyka [Ryl'sky and music]. Kyiv: Naukova dumka.

2. Dei, O. (1975). Storinky z ukrainskoi folklorystyky [The pages of the Ukrainian folklore science]. Kyiv: Naukova dumka.

3. Kuzyk, V. (2011). Maksym Ryl'skyi i braty Revutski [Maksym Ryl'sky and the Brothers Revutsky]. *Slovianskyi Svit [The Slavic World]*, 9, 197–213.

4. Lysenko, M. V. (1950–1956). Povne zibrannia tvoriv [Complete collection of works]: Vol. 1–20. Kyiv: Mystetstvo.

5. Luhanska, K., & Filts, B. (1985). Volodar tvorchoi myti [The owner of a creative moment]. *Music*, 6, 29–30.

6. Skorulska, R. (Ed.). (2004). Mykola Lysenko. Lysty [Mykola Lysenko. The Letters]. Kyiv: Muzychna Ukraina.

7. Revutsky, V. (1993). Spohady pro batka [Memories of My Father]. *Muzyka*, 6, 20–23.

8. Ryl'sky, M. (1986). Zibrannia tvoriv Vol. 15: Mystetstvoznavchi statii. [Collection of works. Art Studies Articles]. Kyiv: Naukova dumka.

9. Ryl'sky, M. (1960). Tvory [Works]: Vol. 1. Kyiv: Naukova dumka.

10. Ryl'sky, M. (1960). Tvory [Works]: Vol. 10. Kyiv: Naukova dumka.

11. Ryl'sky, M. (1964, February 1) Uchytel slovesnosti [Literature Teacher]. *Vechirniy Kyiv [Evening Kyiv]*.

12. Sikorska, I. (1994). Talant syna Ukrainy [A Talent of the son of Ukraine]. *Narodna Tvorchist ta Etnohrafia*, 2, 89–93.

13. Sikorska, I. (2016). Levko Revutskyi i Maksym Ryl'skyi: hrani spivpratsi blyzkykh друзів [Levko Revutsky and Maksym Ryl'sky: Verges of Collaboration of Close Friend]. *Студії Мистецтвознавчі*, 1, 81–86.

14. Filts, B. (2011) Maksym Ryl'skyi v istorii ukrainskoi muzychnoi kultury [Maksym Ryl'sky in the history of the Ukrainian musical culture]. *Slovianskyi Svit [The Slavic World]*, 9, 174–196.

Sikorska Iryna Mykhailivna, PhD in Art Studies, Department of Musicology and Ethnomusicology, Institute of Art Studies, Folklore and Ethnology of the National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine; sikorska1959@gmail.com; https://orcid.org/0000-0002-3485-9206

Maksym Ryl'sky and Music: Aspects of the research problem

The article considers the issue "M. T. Ryl'sky and Music", which has not been comprehensively studied for the last 50 years. The 125th anniversary of the birth of the poet, translator, scientist, and public figure has caused a surge of interest in his life and work. It is emphasized that research of this topic acquires practical significance in view of the approval of new school programs.

It was noted that the topic "Ryl'sky and Music" was first addressed by scholars of Institute of Art Studies, Folklore and Ethnology of the National Academy of Sciences of Ukraine in a collective monograph (1969). Since then, musicologists have explored only on some aspects of it. A comprehensive review of the musical vectors of M. Ryl'sky's life. Moreover, some of their aspects are considered and briefly described.

It was stated that poetry and music accompanied M. Ryl'sky throughout his life, although only poetry became as a profession. He had a fine sense of music, played the piano (studied with M. Lysenko who had a great influence on Ryl'sky's worldview), was a sensitive accompanist.

In fact, M. Ryl'sky spoke several foreign languages, therefore he translated many opera arias and romances and songs by V. Mozart, J. Brahms, R. Schumann, F. Schubert, and others.

It was traced that M. Ryl'sky as the head of the literary part of the Kyiv Opera and Ballet Theatre took part in the project of the "new Ukrainian opera": he wrote the libretto of the operas "Khvesko Andiber" by V. Zolotarev, "Shchors" by S. Zhdanov and B. Liatoshynsky; "Stolen Happiness" by Yu. Meitus, "Crimson Stars" by G. Zhukovsky. In addition, M. Ryl'sky translated into Ukrainian the libretto of the operas "Dawn over the Dvina" by Yu. Meitus, "The First Spring" by G. Zhukovsky, as well as Western European and Russian classics. He also edited "Zaporozhets on the Danube" by S. Hulak-Artemovsky, all operas by M. Lysenko, and others. A separate page of creativity consists of art criticism articles, reviews, studies.

It was found out that different generations of Ukrainian composers turned to M. Ryl'sky's poetry for more than a hundred years: they wrote solo songs, vocal ensembles, choirs, cantatas and oratorios, music for children, mostly lyrical (feelings, mood, landscape, etc.).

It was concluded that the presented aspects of the topic "Ryl'sky and Music" allowed not only

to realize the importance of the poetic heritage of M. Ryl'sky, but also to rethink it in a new way. It increases the significance of Ryl'sky's creative work and proves the uniqueness of his figure in Ukrainian and world culture.

Key words: Maksym Ryl'sky, play the piano, musical and poetic imagery, translations, musical works.

Стаття надійшла до редакції 02.08.2021р.

1 серпня відзначила 90-річний ювілей член Всеукраїнської Національної музичної спілки України, заслужений працівник культури України Алла Миколаївна Покотило. Її доля заквітчана піснею, яка завжди кликала, кличе і досі, підносячи людські серця до добра і краси.

Народилася Алла Покотило на Донеччині, в краї, вкритому степою ковилою, де звучить музика «чорного золота» і розлогої народної пісні, що стала її життям.

Життя майбутнього музиканта починалося складно – непрості довоєнні роки (дочка ворога народу), війна, голодні післявоєнні роки загартували характер, силу волі, вміння долати перешкоди. Закінчивши школу, дівчина за наполяганням мами подала документи до керамічного технікуму, а сама пішла на прослуховування до музичного училища, вступила, успішно закінчила і пов'язала з музичною творчістю свою долю.

На карті прожитих літ пані Алли – лише прапорці хорів та відмітки перемог на найрізноманітніших конкурсах. За понад 55 років на творчій ниві вона створила 40 хороших колективів, зокрема на Донеччині, в Києві, в Криму, але найбільше на Рівненщині – аж 28. Найвідоміші зі створених нею колективів – самодіяльна Народна чоловіча хорова капела студентів та викладачів Українського інституту інженерів водного господарства, хорова колективи студентів і викладачів Рівненського державного педагогічного